

УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ В СИСТЕМІ ТОРГІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

А.О. Василевська, д.ф.-м.н. О.І. Пурський, к.т.н. О.А. Марченко

Київський національний торговельно-економічний університет

Україна, м. Київ

Pursky_O@ukr.net

Управління в системі торговельних підприємств може бути побудовано на основі різних моделей і методів [1,2]. Аналіз літератури по проблемам організаційного проектного управління показує, що системний, поведінковий і ситуаційний підходи, у порівнянні з іншими, дозволяють найбільш ефективно вирішувати задачі, що виникають в діяльності торговельних організацій. Один з найважливіших факторів в механізмах функціонування торговельного підприємства є системний підхід до організації системи управління. В рамках системного підходу, торговельна організація розглядається не як сума окремих компонент, а як система – сукупність пов’язаних і взаємодіючих між собою частин. При цьому характеристики і властивості самої системи суттєво відрізняються від властивостей елементів цієї системи. З позицій системного підходу торговельне підприємство – це відкрита система. Така система взаємодіє із зовнішнім середовищем і здійснює обмін інформаційними, матеріальними та іншими ресурсами.

Одним з напрямків сучасного торгового менеджменту є управління організаційною проектною діяльністю, основні принципи якого були розроблені в рамках загальнонаукових досліджень. Головною особливістю управління організаційними проектами торговельних підприємств є ціленаправлені зміни організаційних систем, які характеризуються активністю, тобто в них предмет і суб’єкт змін володіють здатністю приймати рішення і самостійно реалізовувати ті чи інші дії. Тому можна вважати, що специфіка управління організаційними проектами торговельних підприємств полягає, зокрема, в тому, що управління організаційними проектами можна розглядати як процес саморозвитку і самоорганізації. Це

дає підстави визначити управління організаційними проектами в системі торговельних підприємств в якості механізму ціленаправленого впливу на стан торговельне підприємство з метою виведення його на якісно новий рівень, шляхом синтезу організаційних заходів і дій, направлених на реалізацію мети проекту.

Проведені дослідження показали, що в сучасних торговельних організаціях можуть бути реалізовані три види структур проектного типу: матрична, проектно-модульна і інтегративна. Аналіз можливих структур управління організаційними проектами в системі торговельних підприємств показав, що вибір на користь однієї із них може бути здійснений тільки після врахування: конкретних цілей проекту (ситуаційний підхід); комплексу внутрішніх і зовнішніх умов функціонування (системний підхід); «людського фактору», що відіграє важливу роль у всіх пов'язаних діяльністю торговельного підприємства процесах (поведінковий підхід). Іншими словами, оптимальна структура управління організаційними проектами торговельного підприємства визначається комплексним застосуванням кожного із згаданих підходів.

Таким чином, стосовно системи торговельних підприємств організаційне проектування (статично – як структура торговельного підприємства, динамічно – як сума різних процесів, пов'язаних торговельною діяльністю) є розподіленою в часі сукупністю процедур, що дозволяє сформувати систему функціонування торговельного підприємства. Воно здійснюється на основі трьох методологічних підходів: системного, ситуаційного і поведінкового, що спричинено специфічними особливостями діяльності торговельних підприємств. Також, варто зазначити, що не дивлячись на те, що згадані підходи реалізуються комплексно, в залежності від конкретного етапу організаційного проектування, той або інший підхід займає пріоритетні позиції.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Ансоф И. Стратегическое управление. М.: Экономика, 1989. - 519 с.
2. Ануфриев И.К., Бурков В.Н., Вилкова Н.И., Рапацкая СТ. Модели и механизмы внутрифирменного управления. М.: ИПУ РАН, 1994. - 72 с.